

**Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL**

Brussel, 28 februari 2022

[...]

[...]

Betreft: klacht betreffende een eentalige Engelse reclamekaart van het CIVA

Mijnheer de directeur,

Ter zitting van 18 februari 2022 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in haar verenigde afdelingen, een klacht ingediend door *l'Office des Consommateurs Francophones (OCF)* met betrekking tot een Franstalige burger die een eentalige Engelse reclamekaart van het CIVA heeft gekregen.

In een e-mail van 7 januari 2022 deelde u ons het volgende mee (vertaling):

“ (...) Ik kom bij u terug zoals afgesproken over de bovenvermelde klacht.

De kaart in kwestie maakt deel uit van de installatie/*performance* van het Roemeense kunstenaarscollectief (dat hoofdzakelijk Engels gebruikt in hun werk) *Apparatus 22*, voorgesteld naar aanleiding van de tentoonstelling "*Institution building*" die in 2021 in het CIVA werd gehouden. De kaart werd verspreid via de buurtbrievbussen en maakt integraal deel uit van de interventie van het collectief in de tentoonstelling. Het is geen administratief document. (...)”.

*

* *

Volgens de statuten die in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd zijn (BS van 24 mei 2016), die in 2017 gewijzigd zijn (BS van 15 september 2017) en gevalideerd bij koninklijk besluit van 10 april 2016 is CIVA een stichting van openbaar nut.

De opdrachten van CIVA worden omschreven onder artikel 3 van de statuten:

“De stichting, die ontzegd is van enig winstoogmerk, heeft als doel de bevordering van de architectuur, de stedenbouw, het erfgoed, het landschap, het stedelijk ecosysteem en de cultuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zij staat in voor het voortbestaan van de doelen van haar stichters.

De activiteiten die zij in deze ontwikkelt betreffen:

- enerzijds, het verzamelen, het beheer, de instandhouding en de terbeschikkingstelling aan het publiek van archieven, van documentatie, van boeken en museumstukken, alsook de opwaardering van deze archieven en collecties, inzonderheid door de publicatie van boeken en het tot stand brengen van tentoonstellingen;
- Anderzijds, door de aandacht te vestigen op deze aangelegenheden en het publiek hiervoor te sensibiliseren.

Deze activiteiten zijn erop gericht kennis te verstrekken, te documenteren en te informeren en aan te zetten tot een denkoefening over het Brussels grondgebied en de veranderingen die dit ondergaat.

De Stichting mag alle handelingen verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking hebben op haar doel. Ze kan haar medewerking verlenen aan en zich toeleggen op elke activiteit die gelijkaardig is aan haar doel.

De tentoonstellingen, publicaties en animatie bestemd voor het publiek worden op zijn minst uitgewerkt in het Frans en het Nederlands.

De Stichting kan zich ontwikkelen door de integratie van nieuwe partners.”

De comparanten van de oprichtingsakte die op 12 mei 2016 neergelegd werd ter griffie van de handelsrechtbank zijn het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en vier vzw's, namelijk de vzw Brussels Gewestelijk Centrum voor Documentatie over Stedenbouw en Landschapsarchitectuur – *Bibliothèque René Pechère*, de vzw *Centre Paul Duvigneaud de documentation Ecologique*, de vzw Archieven voor Moderne Architectuur en de vzw *Fonds pour l'Architecture*.

*
* *

Een stichting kan worden erkend als zijnde van openbaar nut indien zij gericht is op de verwezenlijking van een werk van filantropische, levensbeschouwelijke, religieuze, wetenschappelijke, artistieke, pedagogische of culturele aard. Stichtingen die zijn erkend als zijnde van openbaar nut dragen de naam “stichting van openbaar nut” (art. 27 van de betrokken wet van 27 juni 1921). De statuten worden meegedeeld aan de Minister die bevoegd is voor Justitie en de rechtspersoonlijkheid wordt verleend op de datum van het koninklijk besluit waarbij zij wordt erkend door voornoemde minister (art. 29 van voornoemde wet) (A. MAST, J. DUJARDIN, M. VANDAMME en J. VANDE LANOTTE, *Overzicht van het Belgisch Administratief Recht*, Mechelen, Kluwer, 2012, 98).

Dergelijke instellingen moeten beschouwd worden als privaatrechtelijke rechtspersonen. In beginsel zijn zij dus niet onderworpen aan de SWT (zie advies 17.117 van 17 oktober 1985).

Zo ook heeft de adviespraktijk van de VCT de Stichting Child Focus beschouwd als een privaatrechtelijke rechtspersoon die in beginsel niet onderworpen is aan de SWT, behalve wanneer het Centrum, gelet op zijn doelstellingen (artikel 3 van de statuten) optreedt als medewerker of opdrachthouder van een openbare dienst. Dan is hij gehouden de wetgeving te volgen in zijn contacten met het publiek.¹

De VCT heeft ook beschouwd dat het Koninklijk Belgisch Filmarchief (Cinamatek) niet onder de toepassing van de SWT valt : Het enige wat haar bindt aan de openbare machten, is de toekenning van subsidies. Deze steun is echter geen voldoende element om bovengenoemde gesubsidieerde vereniging onder toepassing van de VCT te laten vallen »²

De VCT heeft zo eveneens geoordeeld dat de Koning Boudewijnstichting niet onderworpen was aan de SWT.³

Uit de statuten van CIVA blijkt dus dat het een instelling van openbaar nut is die bestaat uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 4 vzw's met als doel de valorisatie van de architectuur, de stedenbouw, het erfgoed, het landschap, het stedelijk ecosysteem en de cultuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het enige wat haar bindt aan de openbare machten, is de toekenning van subsidies. Deze steun is echter geen voldoende element om de gesubsidieerde vereniging onder de toepassing van de SWT te laten vallen. Bijgevolg valt ze niet onder artikel 1, §2, 2° SWT.

Een uitnodiging die uitsluitend in het Engels verstuurd wordt is dus niet strijdig met de SWT.

De VCT is niet bevoegd, de klacht is niet ontvankelijk.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

[...]

¹ VCT-advies nr. 44.011 van 9 november 2012 en 34.066 van 25 april 2002.

² VCT 18 december nr. 41.040.

³ VCT-advies nr. 35.142 van 13 november 2003, 48.241 van 21 oktober 2016 en 31.309 van 13 april 2000.